

"Kristus blant dere, håpet om herlighet!" (Kol.1,27b) I

I

To av høydepunktene på en Studie-og Pilgrimstur til Roma med Vesthordland Prosti i mai 2012 var besøkene ved det man tror er *Apostlene Paulus og Peters* gravsteder. Turen var glimrende opplagt av prost Kopperud og professor Hvalvik ved MF.

Torsdag 24.mai reiste vi med linje «B» på Romas T-Bane og kom til stasjonen "Basilica San Paolo". Etter en kort vandring var vi ved den flotte femskipede kirken "*San Paolo fuori le mura*" ("St.Paulus utenfor murene") som huser Paulus' sarkofag, med innskriften «*Paulus, Apostel, Martyr*». Den ble funnet så sent som i 2006. Under høyalteret er det laget et tilbedelsessted der de mange pilgrimene fra hele verden kan knele ned i stillhet og bønn. Roma-farere anbefales absolutt å ta turen ut til den flotte basilikaen, Romas nest største kirke! Kanskje noen av dere alt har vært der? Eller kanskje noen så David Suchet, «Poirot» besøke kirken i sin TV-dokumentar «**In The Footsteps of St. Paul?**» I Paulus fotspor...

Stunden i *Apostelen Paulus' gravkirke* ble fin, men alvorlig for oss. Vi skjønnte at Troen og Kirken er større saker enn det vi ofte tenker på, og at vi som troende står i en stor, kristen tradisjon som det ikke bare er viktig å vite om, «lene seg til», hvile i-i den daglige tjenesten, men også stå på, om vi skal nå målet for våre liv i Himmelen.

I Paulus' fotspor. Det kan bli en krevende vandring. Men det handler om den apostoliske tradisjonen, om det å føre videre kristen tro og liv til våre barn og barnebarn. Det er svære ting! Den samme Paulus har sagt:

"I kraft av den nåde Gud har gitt meg, har jeg lagt grunnvollen som en klok byggmester; andre bygger videre på den. Men enhver må se til hvordan han bygger. Ingen kan legge noen annen grunnvoll enn den som er lagt, Jesus Kristus. Om nå noen bygger på grunnvollen med gull, sølv, edelstener, eller med tre, høy eller halm, så skal det en gang vise seg hva slags arbeid hver enkelt har gjort. Dommens dag skal gjøre det klart, for den åpenbarer seg med ild, og ilden skal prøve hvordan den enkeltes verk er." (1.Kor. 3,10-13)

**Troens lydighet, Rom.1,5; 16,26.
Matt.28,20; Joh.14,15; 1.Joh.5,3**

II

Først litt om Apostelen Paulus: Han ble født i Tarsus i Kilikia (i dagens Tyrkia) mellom år 10 og 5 f. Kr. Inntil han ble omvendt kjenner vi ham som Saulus, en romersk borger med jødisk far, (Apgj 22,28), som ble oppdratt som streng fariseer (Apg 26,5). Hjemme lærte han tre språk: gresk, arameisk, og hebraisk. Han studerte under den berømte rabbi Gamaliel i Jerusalem (Apgj 22,3) og lærte å bli teltmaker.(Apgj 18,1-3).

Men: "Saulus gikk løs på menigheten. Han trengte seg inn i hjemmene og slepte ut både menn og kvinner og fikk dem kastet i fengsel." (Apgj 8,3).

Ca år 35 var han til stede da den første kristne martyr Stefanus¹ ble steinet til døde. Men da han var på vei til Damaskus for å drive kristenforfølgelser der, ble han blindet av en visjon, der Jesus Kristus irettesatte ham og fortalte at han var kalt til å bringe den kristne tro til hedningene.(Paulus' omvendelse feires den 25. januar).

I Damaskus fikk han synet tilbake og ble døpt av Ananias. Han var så på retreat med bønn i ensomhet i Arabia. Tilbake til Damaskus etter tre år ble situasjonen så truende at han måtte flykte om natten, og han ble senket ned fra bymuren i en tøykurv. Derfra ble han ført til Jerusalem og møtte de først skeptiske apostlene(Apg.9,1-31).

---

¹ Stefanus: Apg.6,5-8,2. Paulus holdt tøyet mens drapskommandoen slo til. Apg 7,54-8,3(7,58; 8,1; 8,3)

Senere sto Paulus opp mot Peter ansikt til ansikt(Gal.2,5) på grunn av hans vakling i uenigheten om omvendte hedninger sitt forhold til Moseloven og den kristne frihet. Dette skjedde i Antiokia i Syria, hvor Paulus var for å hjelpe Barnabas i hans evangeliseringsarbeid.

Dette ble begynnelsen til den store hedningemisjonen, og fra omkring år 45 var Paulus på tre store misjonsreiser.

Den første (45-48) gikk til Kypros og Lilleasia(Apg.13-14),

(Apostelmøtet i Jerusalem(48-49), Apg.15, og brevet til Antiokia)

den andre (50-52) til Lilleasia, Makedonia og Hellas(Apg.15,36-18,22) og

den tredje (53-57) gikk fra Antiokia, Galatia, Frygia, Efesos, greske øyer, Makedonia og Hellas, dagens Libanon og endte opp i Jerusalem. (Apgj 18,23-21,16).

I hver by prekte han først i den jødiske synagogen, før han vendte seg til hedningene. Etter tolv år dro han til Jerusalem i år 57, og dette førte til slik uro at han ble arrestert av den romerske kommandanten. Etter to års hardt fangenskap i Caesarea "ved havet"(57-59) appellerte han som romersk borger sin sak til keiserens rett og ble sendt til Roma(59-60). Underveis led han skipbrudd på Malta (Apgj 21-28), og satt i en temmelig mild husarrest i Roma år 61-63, der han fikk motta besøkende og skrive brev. Efeserbrevet, Filemon og vårt brev i dag.

Sannsynligvis besøkte Paulus etter dette igjen Efesos og andre steder og kanskje dro til Spania(en kirkelig tradisjon i Tarragona, Catalunya hevder dette(60 e.Kr?). Dette i følge 1. Klemensbrev som er skrevet bare 30 år etter Paulus' død.

Det fortelles altså utførlig om Paulus sitt liv i Apostlenes gjerninger, og mange opplysninger finnes i de 13 brevene vi har bevart fra ham i Bibelen. I et berømt avsnitt(2.Kor.11,23b-28) har han selv understreket hvordan det var å være kristen misjonær:

«(Jeg er Kristi tjener.) Jeg har arbeidet mer enn de, vært oftere i fengsel, fått flere slag, og mange ganger har jeg vært i dødsfare. Av jødene har jeg fem ganger fått de trettini slagene. Tre ganger er jeg blitt pisket, én gang steinet, tre ganger har jeg lidd skipbrudd, og jeg drev en gang et helt døgn rundt på havet. Stadig har jeg måttet reise omkring, i fare på elver, blant røvere, blant landsmenn og utlendinger, i fare i byer, i ørken, på havet, blant falske venner. Jeg har arbeidet og slitt, ofte våket, lidd sult og tørst, ofte fastet og har manglet klær i kulden. For ikke å snakke om alt det andre, så har jeg det daglige presset, omsorgen for alle menighetene..»

Senere ble han dømt til døden av keiser Nero og etter ni måneder under store lidelser i fengsel ble han henrettet.(67 e.Kr?)på veien til Ostia, etter tradisjonen på et sted som nå kalles "Tre kilder". Over graven bygget keiser Konstantin den Store en liten kirke som i 386 erstattet med «Paulus utenfor Murene», som vi alt har hørt om.

III

Bibelhelg med tema fra Kolosserbrevet!

Først, hvor var Kolossæ? Vi er i den vestre delen av dagens Tyrkia langs hovedveien fra Efesus til landene lenger øst. Byen ble derfor påvirket både fra både øst og vest. Forsamlingen besto i vesentlig grad av hedningekristne, men har sikkert også hatt jøde kristne medlemmer. Mange av dem var sikkert nye i troen. Kolossermenigheten hadde nok også et stort omland: I kap. 4,13 i vårt brev omtales medkristne i Laodikea og Hierapolis. Og Laodikea husker dere gjerne som en de sju menighetene vi kjenner fra Åpenbaringen.

Bakgrunnen for brevet er at Paulus i sitt fangenskap i Roma har fått besøk fra menighetsgründeren

Epafras(1,7). Han har tatt ut på den lange reisen for å fortelle om gleder i arbeidet(1,4-8)men har også kommet med bekymringsmeldinger om utviklingen i den knappe 10 år gamle menigheten(2,4). Paulus ser seg da i brevet nødt til å imøtegå vranglære. Typisk er dette avsnittet rett etter vår tekst:

«Dere har tatt imot Kristus Jesus som Herre; så må dere også leve i ham. Vær rotfestet i ham og bygd på ham! Stå faste i troen etter det dere har lært, rike på takk til Gud!»(2,6-7)

En levende kristentro er blitt filosofi, mennesketanker og ideologi. Det handler om kristen aktivitet uten forbindelse med det Jesus hadde overgitt apostlene.

Paulus sitt svar i situasjonen i ett av disse sine «fangensbrev» er å skrive om betydningen av Kristi person og verk. Han erklærer Kristi herredømme over hele universet, samtidig som han formaner de troende til å leve i etterfølgelse av Kristus. Brevet består av to deler: først en læremessig seksjon i kap.1-2 mens den siste delen kaller til et hellig liv.

IV

Kristus, vårt liv, det er overskriften jeg har satt over dette første temaet i denne møteserien med utgangspunkt i teksten vi leste: kap.1,24-2,5.

Lidelser og tjeneste for menighetene²

Det var Paulus' ære å tjene den opphøyede Herre, som han rett før, i 1,15-20- har skildret i en mektig hymne. Vi kommer tilbake til den i morgen.

Han gleder seg over de lidelsene som tjenesten bringer over ham, og når den troende lider, er det Kristus selv som lider for sin kirke (v. 24). Jf. Rom 8,17; Fil 1,29f; 3,10.

Apostelens ord gjaldt **«å fullføre tjenesten med Guds ord» (v. 25)**: Han skulle bringe Guds ord ut i det hedenske folkehav (jf. Apg 22,21). Både Paulus og Timoteus «vi» (v. 28, jf. v. 1)- og andre hedningmisjonærer som Epafras(mer om ham i morgen) forkynner derfor Kristus, og det for hvert eneste menneske (v. 28f. Det apostoliske budskapet gjelder alle og sikter på at alle skal bli «modne» (grunnteksten har et adjektiv, gr. teleios, som kan oversettes «fullkommen») i Kristus. Ved å bli minnet om dette måtte nok kolosserne tenke på at de gnostiske visdomslærere(vi kommer også tilbake til hva de drev med) la an på å frembringe religiøse «eksperter» og hadde mindre omtanke for den store hop.

«mysteriet» (v. 26f): frelsen i Jesus Kristus. Ved at evangeliet blir forkynt blant hedningene, blir mysteriet **«åpenbart for hans hellige»**, for dem som tar imot budskapet. Den som har Kristus, har dermed også **«håpet om herligheten»**, dvs. å skulle nå fullendelsen hos Gud. Tilstandene i Kolossæ og Laodikea volder apostelen stor bekymring, selv om han personlig er ukjent for de kristne i disse byene (2,1).

Han ønsker dem all «overbevisning og innsikt (2,2), men visdommens og kunnskapens skatter finnes bare i Kristus, den opphøyede Kristus slik Paulus har tegnet ham i det foregående kapittel (v. 30. Det er i virkeligheten en skarp advarsel apostelen her gir, og han skynder seg derfor med å føye til at han ellers er fullt oppmerksom på de gode menighetsforholdene i Kolossæ (v. 5). «orden» betyr her det samme som disiplin.

Vi skal også forsøke å utlegge denne veldige teksten:

Hovedordet er uten tvil:

"Kristus blant dere, håpet om herlighet!"(Kol.1,27b)

Paulus trekker her «teppet til side», og gir oss et glimt inn bak det himmelske forhenget, for å fortelle forsamlingen i Kolossæ om det han kaller

"...mysteriet som har vært skjult fra evighet av og for alle slekter, men som nå er blitt åpenbart for hans hellige."(1,26)

---

² Etter: Gunnar Johnstad/Tore Lund: Kolosserbrevet Håndbok til Det nye testamente, Luther Forlag 2007, s.373-380.

Store saker! Om jeg bare kunne male den levende Kristus som eneste Frelser og Herre for deres øyne i dag. Om jeg bare kunne få ta dere med inn til Herren, og la dere få se og oppleve det som ligger apostelen så på hjertet å overgi kolossenserne, men ganske sikkert også menighetene omkring. Men da må vi sukke og be om Den Hellige Ånds ledelse!

Både i Kolosserbrevet og Efeserbrevet møter vi ordet "mysterium". Det er blitt oversatt med ordet "hemmelighet", men det er bedre å bruke ordet "mysterium", for i den greske grunnteksten står det: "mysterion" Dette ordet brukes om en guddommelig sannhet eller plan som tidligere har vært skjult, og som ingen mennesker av seg selv kan få se inn i. Det må derfor åpenbares. Når tiden er inne åpenbarer Gud mysteriet, men det er skjult for verden. Når Apostelen samtidig taler om ekteskapet mellom mann og kvinne og Kirken som Jesu brud, sier han:

"Dette er et stort mysterium; jeg tenker på forholdet mellom Kristus og kirken."(Ef 5,32)

Dette er den store vekslingen, ikke bare i frelseshistorien, men i verdenshistorien, nemlig at Gud ble menneske i Jesus Kristus, vår Bror og vår Frelser, vår Herre og vår Gud: Inkarnasjonens, «ikjøtinga». Apostelen Johannes beskriver dette mysterium i 1.Joh 1,2:

".. Og livet ble åpenbart, vi har sett det og vitner om det og forkynner dere det evige liv, som var hos Faderen og ble åpenbart for oss....."

Hvordan forstod og hvordan tok de kristne i Kolossæ imot disse ordene som apostelen Paulus skrev: "Kristus – vårt liv." **"Kristus blant dere, håpet om herlighet."**

Siden mange av dem var nye i troen, var sikkert begeistringen der. Over å ha funnet Jesus. De forstod hva Paulus mente. Jesus var jo alt. Han kunne alt. Ingenting var umulig for Ham. Disse hadde den første kjærlighetsforelskelse. Men det fantes sikkert også de i forsamlingen som livet hadde fart ille med, og som ikke lenger kjente på den samme begeistringen når de hørte denne setningen opplest i forbindelse med forsamlingens gudstjeneste. Kanskje dro de litt på det. Kan det virkelig sies så enkelt? Hva betyr de ordene – egentlig?

Men hvordan reagerer du når du hører disse ordene? **"Kristus blant dere, håpet om herlighet."(1,27a)** "Kristus – vårt liv?"

Det er sikkert vanskelig å tro for noen hver av oss. Men vi ønsker å være på veien, og vi vil ha vårt mål i Himmelen. Men det kan jamen oppleves som at veien er svingete og uoversiktlig!

Paulus skriver i **Fil 3,16: "La oss bare, så langt vi er kommet, fortsette i samme spor."** Dette betyr at Jesus er her hos deg nå. Be om at du får gå der Den Hellige Ånd viser deg. Arbeid med det Han viser at du skal konsentrere deg om, og bli der til Helligånden sier: Gå!

Johs. 17, 6;11 og 26.

Det er den levende Jesus Kristus frøst og sist er innholdet i den kristne tro, og-livet som kristen. Han har åpnet Veien til Faderen.

«Gjennom ham har vi begge i én Ånd adgang til Faderen.»(Ef.2,18)

Når Paulus skriver til forsamlingen i Galatia-området, kommer han med et kraftig apropos:

"Mine barn, som jeg igjen må føde med smerte, inntil Kristus vinner skikkelse i dere!"(Gal 4,19)

Dette er saken: At Kristus vinner skikkelse i oss. At vi blir Ham lik. At Han mer og mer blir vårt liv, så vi kan si som Paulus: "Kristus – mitt liv."

Vi har alt i Kristus. Her og nå. Men her gjelder et «ennå ikke» også. Erkjennelsen "Kristus er mitt liv", må bli dypere og dypere for oss! Underveis må nok også saker som vi synes betyr mye for oss i dag miste sitt grep om oss, for det gjelder å komme nærmere Herren!

Jeg mener det er viktig å motta nattverdens sakrament. For her kan du få ta imot den frelsen Jesus har vunnet for deg!

«Men om noen synder, har vi en som taler vår sak hos Faderen, Jesus Kristus, Den Rettferdige. Han er en soning for våre synder, ja, ikke bare for våre, men for hele verdens...» (1.Joh.2.1b-2.)

Brødet og vinen er midler som bærer til deg frelsens gave: At Han taler din sak, går i forbønn for deg hos Faderen:

«Men Jesus har et prestedømme som ikke tar slutt, fordi han er og blir til evig tid. Derfor kan han også fullt og helt frelse dem som kommer til Gud ved ham, fordi han alltid lever og går i forbønn for dem.» (Hebr. 7,24-25.)

Dette vil jeg rope ut til deg i dag på vegne av Gud Herren Jesus Kristus.

Til Ære for Faderen, og Sønnen, og Den Hellige Ånd, som var er, og blir, ÉN Sann Gud, fra Evighet til Evighet!

svennam@hotmail.com